

ÎN „NOAPTEA CERCETĂTORILOR EUROPENI” ȘTIINȚA A DEVENIT PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Dr. hab. **Liliana CONDRATICOVA**

Secretar științific general al Academiei de Științe a Moldovei

Pe 30 septembrie 2022, sub egida Universității Tehnice a Moldovei (UTM) (coordonator al proiectului), Academiei de Științe a Moldovei (AȘM), Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (USARB) și Asociației Obștești „InfoGroup” a fost organizată „Noaptea Cercetătorilor Europeni”. Cea de-a IX-a ediție a avut loc în cadrul proiectului internațional finanțat de Comisia Europeană „GreenSCI – Știința verde pentru o societate sănătoasă”, program al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare „Orizont Europa”.

În premieră, evenimentul s-a desfășurat în paralel la Chișinău (în parcul UTM) [1] și la Bălți (în scuarul USARB) [2]. Cercetători din diferite domenii au prezentat publicului rezultatele activității sale din ultimii ani, sensibilizându-l asupra unor probleme relevante de importanță fundamentală și practică, au demonstrat experimente, au venit cu explicații pe marginea tendințelor contemporane ale dezvoltării științei. Pentru ca tematica științifică să fie mai accesibilă publicului, organizatorii i-au pus la dispoziție un set de filme cu tematică științifică și de popularizare a științei.

La deschiderea evenimentului au participat dr. Anatolie Topală, ministru al Educației și Cercetării, dr. hab., prof. univ. Viorel Bostan, rector al UTM, acad. Ion Tighineanu, președinte al AȘM, dr. Igor Cojocaru, director „InfoGrup” și dr. Natalia Gașițoi, rector al USARB. În mesajele sale vorbitorii au remarcat sprijinul acordat de Uniunea Europeană Republicii Moldova și au prezentat oportunitățile programului

UE pentru cercetare și inovare „Orizont Europa”. Ei au îndemnat tinerii să urmeze o carieră în domeniul științei, una care le-ar aduce împlinire profesională, dar și un beneficiu enorm pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

Cu prilejul evenimentului, la AȘM a ținut o prelegere publică, intitulată *Perspectivile agriculturii în condițiile schimbării climatice globale*, acad. Valeriu Tabără, președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” din România, cărui i-au fost înmânate însemnele de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei. De menționat ca acad. Valeriu Tabără a fost ales membru de onoare al AȘM la Adunarea Generală a membrilor titulari și membrilor corespondenți din 8 iunie 2022.

În conformitate cu programul activităților, la Chișinău a evoluat Corala „Vocile Primăverii” de la IP Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Chișinău (dirijor Mădălina Ganea, maestru de concert Ludmila Tîrșu-Benzenari), iar la Bălți – Corul Catedrei de arte și educație artistică „Gaudeamus” (dirijor Marina Caliga) de la USARB. Expoziția organizațiilor din domeniile cercetării și inovării a pus în valoare un șir de rezultate științifice aplicative, inclusiv sistemul de dezinfectare a mediului ambiant elaborat de cercetătorii Institutului de Fizică Aplicată, instrumentarul pentru digitizarea și transliterarea textelor tipărite în limba română cu caractere chirilice elaborat de cercetătorii Institutului de Matematică și Informatică „V. Andrunachievici” ș. a.

Secvențe foto de la „Noaptea Cercetătorilor Europeni”, parcul Universității Tehnice din Moldova, 30 septembrie 2022.

Au impresionat publicul colecțiile de plante ale Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, fluturii exotici din colecția Institutului de Zoologie, pietrele decorative și ornamentale de la Institutul de Geologie și Seismologie, precum și alte rezultate relevante prezentate de cercetătorii Institutului de Energetică, Institutului de Microbiologie și Biotehnologie, Institutului Național de Cercetări Economice, Institutului Patrimoniului Cultural, Institutului de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D. Ghițu”, Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, Universității Tehnice a Moldovei, precum și Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Vizitatorii au vizionat un ECO Fashion Show, prezentat de studenții și profesorii Facultății de Design a UTM. De asemenea, au avut loc un șir de manifestări relevante: Expoziția-concurs „Creația deschide Universul”, EU Corner, Open Science Cafe, Noaptea Ușilor Deschise la Planetariul UTM și, concomitent, în laboratoarele de cercetare din Bălți. În cadrul evenimentului au fost anunțați câștigătorii concursului de fotografii „Biodiversitatea din jurul tău” desfășurat în perioada 10 august – 25 septembrie 2022. Tematica din anul curent a proiectului a fost axată pe „știința verde”, iar concursul de fotografii a abordat tema biodiversității prin prisma scăderii numărului de insecte și includerea acestora în Cartea Roșie a Republicii Moldova. Iubitorii de natură au fost încurajați să facă și să trimită fotografii cu insecte rare pe care le-au observat în grădină, în parc, în pădurea sau în curtea casei din localitatea natală. Rezultatele concursului au fost anunțate la 30 septembrie în cadrul evenimentului de dr. Livia Calestru, vicedirector al Institutului de Zoologie, și Irina Cojocaru, reprezentant al AO InfoGroup. Câștigătorii ediției sunt Iulia Iațco (foto călugăriță, făcută în satul Goianul Nou, mun. Chișinău), Sabrina Galan (foto fluture ochi-de-păun, făcută în orașul Mărculești, rn. Florești) și Alexandr Stanislavski (foto caraban, făcută în mun. Bălți) [3]. De asemenea, în perioada 10–30 septembrie, în cadrul proiectului Noaptea Cercetătorilor Europeni și cu suportul proiectului Scientix, UTM a organizat competiția de robotică „Provocările Planetei Verzi”, câștigătorii fiind anunțați pe 30 septembrie: Echipa „401”, mentor Aliona Belomenova, Liceul Teoretic ORT B.Z.

Hertli, Chișinău (locul I); Echipa „Boierii”, mentor Natalia Schițco, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”, Chișinău (locul II); Echipa „Inovatorii”, mentor Ecaterina Pavlova, Liceul Teoretic „Lucian Blaga”, Tiraspol (locul III) [4].

Totodată, „Noaptea Cercetătorilor Europeni” reprezintă o inițiativă a Uniunii Europene sprijinită prin Acțiunile Marie Skłodowska-Curie, care își propune să aducă cercetătorii mai aproape de publicul larg, să demonstreze diversitatea și impactul științei, dar și să motiveze tinerii să urmeze o carieră în cercetare. În programul activităților preconizate în acest an se regăsesc lecții și prelegeri publice susținute mai ales de tinerii cercetători, adevărați ambasadori ai cercetării, care au vorbit pe înțelesul tinerilor în liceele din Chișinău, Bălți și din alte localități, aducând știința mai aproape de elevi. Unii dintre ei au relatat și despre parcursul lor academic, de ce au ales domeniul său de cercetare și ce rezultate științifice își doresc să obțină.

Mai multe detalii despre „Noaptea Cercetătorilor Europeni” sunt disponibile pe pagina oficială a proiectului [5; 6].

BIBLIOGRAFIE

1. https://www.youtube.com/watch?v=9A9jNfe-Xt4&t=14047s&ab_channel=NoapteaCercetatorilorEuropeni (consultat: 30.09.2022).
2. https://www.youtube.com/watch?v=o2g-G7xO61wc&feature=emb_logo&ab_channel=NoapteaCercetatorilorEuropeni (consultat: 30.09.2022).
3. <https://noapteacercetatorilor.md/concurs-foto-biodiversitatea-din-jurul-tau-castigatori-premiati-la-noaptea-cercetatorilor-europeni> (consultat 30.09.2022).
4. <https://noapteacercetatorilor.md/concursul-de-robotica-provocarile-planetei-verzi-castigatori-premiati-la-noaptea-cercetatorilor> (consultat: 30.09.2022);
5. Meet the Researcher – Cunoaște cercetătorii. [online] <https://noapteacercetatorilor.md/meet-researcher-cunoaste-cercetatorii>; <https://noapteacercetatorilor.md/cercetatorii-scoli-care-este-procesul-de-dezvoltare-medicamentelor>; <https://noapteacercetatorilor.md/cercetatorii-scoli-detergentii-sunt-resursa-sau-problema>; <https://noapteacercetatorilor.md/proiectul-greensci-aduce-cercetarea-inovarea-mai-aproape-de-elevi> (consultat: 30.09.2022).
6. <https://noapteacercetatorilor.md/> (consultat: 30.09.2022).